

In Tanumshede heerst grote opwinding. De plaats wordt het decor voor de realitysoap *Fucking Tanum*. Oud-deelnemers uit series als *Big Brother* gaan er een tijd wonen en werken.

Dan wordt het stadje opgeschrikt door een dodelijk ongeval. De soap die Tanumshede welvaart en landelijke bekendheid moest brengen, laat diepe sporen na omdat iemand nog oude rekeningen te vereffenen heeft. Lukt het Patrik om de dader te stoppen?

Camilla Läckberg (1974) was econome tot ze doorbrak als schrijfster. Haar thrillers over Patrik Hedström en Erica Falck hebben een groot lezerspubliek gevonden; ze worden in 55 landen uitgegeven. In enkele jaren tijd is Läckberg ook in Nederland uitgegroeid tot een van de bestverkopende Zweedse thrillerauteurs.

★★★★ ‘Het noeste politiewerk wordt prachtig beschreven. Een absolute aanrader!’ – *VN’s Detective & Thrillergids*

‘Het verhaal laat je niet meer los.’ – *Dagblad van het Noorden*

Van Camilla Läckberg verscheen
bij Ambo|Anthos *uitgevers*

Ijsprinses
Predikant
Steenhouwer
Zusje
Oorlogskind
Zeemeermin
Vuurtorenwachter
Engeleneiland
Leeuwentemmer

Sneeuwstorm en amandelgeur – verhalen

Camilla Läckberg

Zusje

Vertaald uit het Zweeds door
Elina van der Heijden en
Wiveca Jongeneel

Ambo|Anthos
Amsterdam

Eerste druk 2008
Eenentwintigste druk 2015

ISBN 978 90 263 3147 3

© 2006 Camilla Läckberg

First published by Bokförlaget Forum, Sweden

Published by arrangement with Nordin Agency, Sweden

© 2008 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos *uitgevers*,

Amsterdam, Elina van der Heijden en Wiveca Jongeneel

via het Scandinavisch Vertaal- en Informatiebureau Nederland

Oorspronkelijke titel *Olycksfågeln*

Omslagontwerp Roald Triebels, Amsterdam

Omslagillustratie © James Adams/Trevillion Images

Foto auteur © Bingo Rimér

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor Wille en Meja

Wat hij zich het beste herinnerde, was haar parfum. Dat ze in de badkamer bewaarde. Het lila glanzende flesje met de zoete, zware geur. Toen hij volwassen was, had hij net zo lang in een parfumeriewinkel gezocht tot hij precies hetzelfde parfum had gevonden. Hij had moeten lachen toen hij de naam zag: 'Poison'.

Ze spoot het meestal op haar polsen, die ze vervolgens tegen haar hals wreefen, als ze een rok aanhad, ook tegen haar enkels.

Hij vond het zo prachtig. Haar broze, magere polsen die gracieus tegen elkaar wreeven. De geur verspreidde zich om haar heen in de kamer en hij verlangde altijd naar het moment waarop die heel dichtbij kwam, als ze zich vooroverboog en hem kuste. Altijd op zijn mond. Altijd zo vluchtig dat hij zich soms afvroeg of de kus wel echt was geweest, of dat hij het alleen maar had gedroomd.

'Zorg goed voor je zusje,' zei ze altijd als ze meer vliegend dan lopend naar buiten ging.

Hij kon zich nooit herinneren of hij hardop antwoordde, of dat hij alleen maar knikte.

De voorjaarszon scheen door de ramen van het politiebureau in Tanumshede en toonde onbarmhartig hoe vuil die waren. De groezeligheid van de winter lag als een vlies over het glas en Patrik had het gevoel dat hij door datzelfde vlies werd bedekt. Het was een grimmige winter geweest. Het leven met een kind was oneindig veel leuker, maar ook oneindig veel zwaarder dan hij zich had kunnen voorstellen. Hoewel alles inmiddels veel soepeler ging met Maja dan in het begin, was Erica niet tevreden met haar leven als huismoeder. Die wetenschap plaagde Patrik elke seconde en elke minuut die hij op zijn werk doorbracht. En wat er met Anna was gebeurd, had natuurlijk ook een zware last op hun schouders gelegd.

Een klop op de deur onderbrak zijn sombere gedachten.

‘Patrik? Er is een melding binnengekomen over een auto-ongeluk. Een eenzijdig ongeval op de weg naar Sannäs.’

‘Ik kom eraan,’ zei Patrik en hij stond op. ‘Trouwens, zou de opvolger van Ernst vandaag niet beginnen?’

‘Dat klopt,’ antwoordde Annika. ‘Maar het is nog geen acht uur.’

‘Dan neem ik Martin mee. Anders had ik haar meegevraagd, zodat ik haar alvast een beetje op haar gemak kon stellen.’

‘Ik heb nu al medelijden met haar,’ zei Annika.

‘Omdat ze bij mij in de auto mag zitten?’ zei Patrik en hij keek haar gespeeld nijdig aan.

‘Ja, natuurlijk,’ zei Annika, ‘ik weet toch hoe jij rijdt... Maar serieus, ze zal het niet makkelijk krijgen met Mellberg.’

‘Ik heb haar cv gelezen en op grond daarvan denk ik dat als

iemand hem aankan, het Hanna Kruse wel is. Afgaande op haar goede getuigschriften lijkt ze me een stoere dame.'

'Dan vraag ik me wel af waarom ze hier in Tanumshede wil komen werken...'

'Ja, daar zeg je wat,' zei Patrik terwijl hij zijn jack aantrok. 'Ik moet haar maar vragen of ze aan zelfonderschatting lijdt, aangezien ze bereid is om met een stelletje politieamateurs in een gat te gaan werken waar je helemaal geen carrière kunt maken...' Hij knipoogde naar Annika, die hem zachtjes op zijn schouder sloeg.

'Hè, je weet best dat ik het zo niet bedoelde.'

'Ik weet het, ik plaag je alleen maar... Weet je trouwens nog wat meer over dat ongeluk? Zijn er gewonden? Doden?'

'Volgens degene die belde lijkt er slechts één persoon in de auto te zitten. En die is dood.'

'Shit. Ik ga Martin halen, dan gaan we erheen. Ik denk dat we snel weer terug zijn. Wil jij Hanna rondleiden als ze komt?'

Op hetzelfde moment hoorden ze een vrouwenstem bij de receptie. 'Hallo?'

'Daar zul je haar hebben,' zei Annika en ze haastte zich naar de deur. Patrik, die heel nieuwsgierig was naar de nieuwe vrouwelijke versterking op het bureau, volgde haar.

Hij was verrast toen hij de vrouw zag die bij de receptie op hen stond te wachten. Patrik wist niet goed wat hij had verwacht, iemand die... groter was, misschien. En helemaal niet zo leuk... en blond. Ze stak haar hand eerst uit naar Patrik en daarna naar Annika en zei: 'Hallo, ik ben Hanna Kruse. Ik kom hier vanaf vandaag werken.'

Haar stem beantwoordde meer aan zijn verwachtingen. Vrij diep en met een resolute klank.

Haar handdruk duidde bovendien op vele uren in de sportzaal en Patrik stelde zijn eerste indruk steeds verder bij.

'Patrik Hedström. En dit is Annika Jansson, de ruggengraat van het bureau...'

Hanna glimlachte. 'De vrouwelijke voorpost op deze door mannen gedomineerde plek, als ik het goed heb begrepen. Tot op heden in elk geval.'

Annika begon te lachen. 'Ja, ik moet toegeven dat ik het best pret-

tig vind om wat meer tegenwicht te krijgen tegen alle testosteron binnen deze muren.'

Patrik onderbrak hun gepraat. 'Jullie moeten later maar verder kennismaken. Hanna, er is net een melding binnengekomen van een eenzijdig ongeval met dodelijke afloop. Ik zou je willen vragen er meteen met mij heen te gaan, als je dat goed vindt. Een *kickstart* op je eerste werkdag.'

'Ik vind het prima,' zei Hanna. 'Kan ik mijn tas zolang ergens neerzetten?'

'Ik zet hem wel op je kamer,' antwoordde Annika. 'Dan geef ik je een rondleiding als jullie weer terug zijn.'

'Dank je,' zei Hanna en ze haastte zich achter Patrik aan, die al op weg was naar buiten.

'En, hoe voelt het?' vroeg Patrik toen ze in de politiewagen waren gestapt en richting Sannäs reden.

'Op zich wel goed, maar het is altijd spannend om met een nieuwe baan te beginnen.'

'Je hebt al op heel wat verschillende plekken gewerkt, las ik in je cv,' zei Patrik.

'Ja, dat klopt, ik wil zoveel mogelijk ervaring opdoen,' antwoordde Hanna, terwijl ze nieuwsgierig door het raam naar buiten keek. 'Verschillende delen van Zweden, grotere en kleinere districten, *you name it*. Alles wat mijn ervaring als politieagent kan vergroten.'

'Maar waarom?' vroeg Patrik verder. 'Ik bedoel, wat is je einddoel?'

Hanna glimlachte. Het was een vriendelijke glimlach, die tegelijkertijd enorm gedecideerd was. 'Een leidinggevende functie natuurlijk. Binnen een van de grotere politiedistricten. Ik volg ook allerlei cursussen, verbreed mijn ervaring zoveel mogelijk en werk zo hard ik maar kan.'

'Dat klinkt als een recept voor succes,' zei Patrik met een glimlach, maar de enorme ambitie die hem tegemoet stroomde, bezorgde hem ook een ongemakkelijk gevoel. Dit was iets waaraan hij niet gewend was.

'Ik hoop het,' zei Hanna, terwijl ze naar het langsglijdende landschap bleef kijken. 'En jij dan? Hoe lang werk je al in Tanumshede?'

Tot zijn ergernis hoorde Patrik dat hij nogal beschaamd klonk toen hij antwoordde. ‘Eh... sinds ik van de politieacademie kwam.’

‘Goh, dat zou ik nooit hebben gekund. Dan heb je het zeker behoorlijk naar je zin? Dat belooft veel goeds voor mijn tijd hier...’ Ze lachte en draaide zich naar hem om.

‘Ja, zo kun je het wel interpreteren. Maar een groot deel is natuurlijk ook gewoonte en gemakzucht. Ik ben hier opgegroeid en ken Tanumshede als mijn broekzak. Al woon ik hier niet meer. Tegenwoordig woon ik in Fjällbacka.’

‘Dat is waar, ik heb gehoord dat je getrouwd bent met Erica Falck! Ik ben dol op haar boeken! Ik bedoel de boeken die over moordzaken gaan, haar biografieën heb ik niet gelezen, moet ik bekennen...’

‘Daar hoeft je je niet voor te schamen. Half Zweden schijnt haar laatste boek te hebben gelezen, tenminste als je de verkoopcijfers moet geloven, maar de meeste mensen weten niet eens dat ze vijf biografieën over vrouwelijke Zweedse schrijvers heeft gepubliceerd. Die over Karin Boye verkocht het best, ik geloof dat daar maar liefst tweeduizend exemplaren van over de toonbank zijn gegaan... We zijn trouwens nog niet getrouwd. Maar dat gaat binnenkort gebeuren. Op de zaterdag voor Pinksteren.’

‘Gefeliciteerd! Wat leuk, een pinksterbruiloft!’

‘Ja, laten we het hopen... Maar als ik eerlijk ben, zou ik het liefst naar Las Vegas vluchten en alle drukte overslaan. Ik had er geen idee van wat er allemaal bij komt kijken als je gaat trouwen.’

Hanna lachte hartelijk. ‘Ja, ik snap wat je bedoelt...’

‘Jij bent ook getrouwd, zag ik in je papieren. Had jij geen groots kerkelijk huwelijk?’

Een donkere schaduw trok over Hanna’s gezicht. Ze wendde snel haar blik af en mompelde zo zachtjes dat Patrik het maar nauwelijks kon verstaan: ‘We zijn voor de burgerlijke stand getrouwd. Maar daar moeten we het een ander keertje maar over hebben. Ik geloof dat we er zijn.’

Voor hen lag een auto in de greppel en twee brandweermannen waren bezig een gat in het dak te snijden. Ze haastten zich niet. Na een blik op de voorbank van de verongelukte auto begreep Patrik waarom.

Het was geen toeval dat de bijeenkomst in zijn eigen huis plaatsvond en niet in het gemeentehuis. Na een intensieve renovatie die maanden had geduurd was het huis, of 'de parel', zoals hij het meestal noemde, klaar om bekeken en bewonderd te worden. Het was een van de oudste en grootste huizen in Grebbestad en het had heel wat overredingskracht gekost de vorige eigenaren ertoe te zetten het te verkopen. Ze hadden gezeurd dat het 'familiebezit' was en dat 'het in de familie moest blijven', maar al naar gelang hij zijn bod had verhoogd was het zielige gedoe overgegaan in gemor en vervolgens in een monter gebrom. Die stomme idioten hadden niet eens beseft dat hij beduidend minder had geboden dan hij bereid was geweest te betalen. Waarschijnlijk hadden ze nooit een voet buiten het dorp gezet en hadden ze – in tegenstelling tot iemand die in Stockholm had gewoond en wist hoe het er op de huizenmarkt aan toe ging – geen benul van de waarde van dingen. Nadat de koop was geregeld, had hij zonder met zijn ogen te knippen twee miljoen kronen besteed aan de renovatie van het huis, en nu liet hij trots het eindresultaat zien aan de overige leden van het gemeentebestuur.

'Deze trap hebben we uit Engeland laten komen. Hij past bijzonder goed bij de kenmerkende details van de stijlperiode van het huis. Hij was niet goedkoop, er worden maar vijf van dit soort trappen per jaar gemaakt, maar voor kwaliteit moet je nu eenmaal betalen. En we hebben natuurlijk nauw samengewerkt met het Museum van Bohuslän om de ziel van het huis te behouden. Viveca en ik vinden het heel belangrijk dat huizen met beleid worden gerenoveerd en dat de ziel van het huis bewaard blijft. We hebben trouwens nog een paar exemplaren van het vorige nummer van *Residence* liggen, met een reportage over onze renovatie, en de fotograaf zei dat hij nog nooit zo'n smaakvolle renovatie had gezien. Neem straks gerust een exemplaar mee, dan kunnen jullie het thuis allemaal rustig nalezen. Ik moet er misschien bij zeggen dat *Residence* een tijdschrift is dat alleen exclusieve woningen laat zien; het is geen gewoon woonmagazine waarin Jan en alleman zich mag vertonen.' Hij lachte even om te laten zien hoe absurd de gedachte was dat het huis van hem en zijn vrouw in een dergelijk blad zou voorkomen.

'Goed, laten we gaan zitten, zodat we zaken kunnen doen!' Erling

W. Larson gebarde naar de grote eettafel, waar de koffie klaarstond. Zijn vrouw had gedekt terwijl hij zijn rondleiding gaf, en nu stond ze bij de tafel te wachten tot iedereen ging zitten. Erling knikte waarderevend naar haar. Ze was goud waard, die kleine Viveca, ze kende haar plaats en was een uitstekende gastvrouw. Misschien een beetje stil, en niet echt bedreven in de kunst van de conversatie, maar liever een vrouw die kon zwijgen dan eentje die te pas en te onpas babbelde, zoals hij meestal zei.

‘En, hoe denken jullie over de mijlpaal waar we het vandaag over gaan hebben?’ Ze waren allemaal gaan zitten en Viveca schonk koffie in de broze, witte kopjes.

‘Ja, je weet hoe ik erover denk,’ zei Uno Brorsson, terwijl hij vier suikerklontjes in zijn koffie deed. Erling keek met afkeer naar hem. Hij begreep mannen niet die niet voor hun lichaam en gezondheid zorgden. Zelf jogde hij elke ochtend tien kilometer en hij had zelfs een paar discrete facelifts ondergaan. Maar dat laatste wist alleen Viveca.

‘Ja, daar heerst geen twijfel over,’ zei Erling, enigszins scherper dan hij had bedoeld. ‘Maar je hebt de kans gehad je mening te geven en omdat we gemeenschappelijk tot dit besluit zijn gekomen, lijkt het mij in elk geval verstandig om de gelederen te sluiten en er het beste van te maken. Het heeft geen enkele zin erover te blijven discussiëren. Het televisieteam arriveert vandaag en ja, jullie kennen mijn mening, persoonlijk vind ik dat dit het beste is dat ons dorp kan overkomen. Je hoeft maar te kijken naar wat het de plaatsen heeft opgeleverd waar de voorgaande seizoenen zich afspeelden. Åmål heeft door Moodyssons film veel aandacht gekregen, maar dat was niets vergeleken met de publiciteit die de realitysoap daarna opleverde. En *Fucking Töreboda* heeft dat dorp echt op de kaart gezet. Stel je voor dat een groot deel van Zweden nu naar *Fucking Tanum* gaat kijken! Dat geeft ons een unieke mogelijkheid om deze kleine uithoek van Zweden van zijn beste kant te laten zien!’

‘Van zijn beste kant,’ snoof Uno. ‘Dronkenschap, seks en gestoorde realitysoapbimbo’s, is dat wat we van Tanumshede willen laten zien?’

‘Nou, het lijkt mij in elk geval allemaal vreselijk spannend!’ zei

Gunilla Kjelling enthousiast met haar te schelle stem terwijl ze Erling stralend aankeek. Ze was dol op hem. Ja, je zou haar zelfs verliefd kunnen noemen, hoewel ze dat nooit zou toegeven. Erling wist dat en misbruikte het om haar steun te krijgen voor zijn voorstellen.

‘Ja, luister naar Gunilla! In die geest zouden we dit project allemaal moeten verwelkomen! We gaan een spannend avontuur tegemoet, het is een kans die we dankbaar moeten grijpen!’ Erling gebruikte zijn enthousiasmerende stem, waar hij als manager van de grote verzekeringsmaatschappij zoveel profijt van had gehad. En waarnaar zowel personeel als bestuur altijd met grote belangstelling had geluisterd. Hij werd altijd nostalgisch als hij aan die hectische jaren dacht. Maar godzijdank had hij zich op tijd teruggetrokken. Hij had zijn welverdiende geld geïncasseerd en afscheid genomen. Voordat de journalisten er lucht van kregen en achter zijn arme collega’s aan gingen alsof het prooidieren waren die geveld en in stukken gehakt moesten worden. Erling had het heel moeilijk gevonden om na zijn hartaanval met vervroegd pensioen te gaan, maar het was de beste beslissing gebleken die hij ooit had genomen.

‘Alsjeblieft, neem wat van de lekkere koffiebroodjes. Ze komen van banketbakker Elg.’ Hij wees naar de schalen met korstgebak en kaneelbolletjes. Iedereen strekte gehoorzaam zijn hand uit en nam van het lekkers. Maar hijzelf niet. Dat hij een hartaanval had gehad terwijl hij zo goed op zijn dieet lette en veel bewoog, had zijn motivatie alleen maar vergroot.

‘Wat gebeurt er bij eventuele vernielingen? Ik heb gehoord dat Töreboda daar veel last van had tijdens het programma. Vergoedt de televisiemaatschappij dat?’

Erling snoof ongeduldig in de richting van de vragensteller. Het jonge hoofd financiën van de gemeente zeurde altijd over details en wilde nooit het grote plaatje zien, *the big picture*, zoals hij zelf altijd zei. Wat wist die snotneus trouwens van economie en financiën? Hij was nog maar net dertig en had waarschijnlijk nooit van zijn leven met zoveel geld te maken gehad als waarover Erling in de goede oude tijd bij de verzekeringsmaatschappij op één dag een beslissing kon nemen. Nee, hij had niet veel op met miezerige boekhoudertjes. Hij wendde zich tot het boekhoudertje in kwestie, Erik Bohlin, en zei

met nadruk: ‘Daar hoeven we het nu niet over te hebben. Er zullen beduidend meer toeristen komen die veel geld in het laatje brengen, dus hoeven wij ons niet druk te maken over een paar kapotte ruiten. Bovendien verwacht ik dat de politie alles zal doen om haar loon te verdienen en een oogje in het zeil zal houden.’

Hij liet zijn blik een paar tellen op ieder afzonderlijk rusten. Dat was een techniek waarmee hij vroeger vaak succes had geboekt. Zo ook vandaag. Iedereen keek omlaag en stopte alle vormen van protest diep weg op een plekje waar ze thuishoorden. Ze hadden hun kans gehad, het besluit was democratisch genomen, en vandaag zouden de televisiebussen met de deelnemers Tanumshede binnenrijden.

‘Het komt vast allemaal goed,’ zei Jörn Schuster. Het zat hem nog steeds dwars dat Erling na bijna vijftien jaar de functie van wethouder van hem had overgenomen.

Erling op zijn beurt kon niet begrijpen waarom Jörn in het bestuur wilde blijven. Als hij zelf zo smadelijk zou zijn weggestemd, was hij met de staart tussen de benen afgedropen. Maar als Jörn vernederd en wel wilde aanblijven, dan was dat prima. Het had zo zijn voordelen om de oude vos erbij te hebben, al was hij tegenwoordig figuurlijk gesproken zowel moe als tandeloos. Hij had trouwe aanhangers en die hielden zich rustig zolang ze zagen dat Jörn nog steeds een actieve rol in het bestuur speelde.

‘Goed, dan gaan we ertegenaan. Ik zal het team om één uur persoonlijk verwelkomen, en jullie zijn natuurlijk ook van harte welkom. Anders zien we elkaar donderdag op de reguliere vergadering.’ Hij stond op om aan te geven dat het gezelschap kon vertrekken.

Uno mopperde nog steeds toen hij wegging, maar verder vond Erling dat hij de rijen goed had gesloten. Dit rook naar succes, dat voelde hij aan zijn water.

Tevreden liep hij naar de veranda, waar hij een overwinningssigaar opstak. In de eetkamer ruimde Viveca stilletjes de tafel af.

‘Da da da da.’ Maja zat in haar kinderstoel te brabbelen, terwijl ze tegelijk heel handig de lepel ontweek die Erica in haar mond probeerde te stoppen. Na verschillende pogingen lukte het Erica eindelijk een lepel pap in Maja’s mond te schuiven, maar de vreugde duurde

niet lang want Maja koos dit moment uit om te demonstreren dat ze het geluid van een auto kon nadoen. ‘Brrrrr,’ zei ze met zoveel inlevingsvermogen dat de pap over Erica’s hele gezicht spoot.

‘Rotkind,’ zei Erica vermoeid, maar ze had meteen spijt van haar woordkeuze.

‘Brrrr,’ zei Maja vrolijk en deze keer kwamen de laatste papresten uit haar mond op de tafel terecht.

‘Otkind,’ zei Adrian, waarop zijn oudere zusje Emma hem boos terechtwees.

‘Je mag geen lelijke woorden zeggen, Adrian!’

‘Maar Ica deed het toch ook?’

‘En toch mag je geen lelijke woorden zeggen, toch, tante Erica, dat mag toch niet?’ Emma plaatste haar handen resoluut in haar zij en keek Erica dwingend aan.

‘Nee, natuurlijk mag dat niet. Wat ik zei, was heel dom, Adrian.’

Tevreden met dat antwoord ging Emma verder met haar yoghurt. Erica keek liefdevol maar ook bezorgd naar haar. Ze had zo snel groot moeten worden. Soms gedroeg ze zich eerder als een moeder dan als een oudere zus tegenover Adrian. Anna leek het niet te merken, maar Erica zag het maar al te goed. Ze wist zelf hoe het was om die rol op veel te jonge leeftijd op je schouders te krijgen.

En nu was het weer zover. Ze was weer moeder voor haar zusje. Terwijl ze al moeder voor Maja was en een soort extramoeder voor Emma en Adrian, in afwachting van het moment waarop Anna uit haar verdoofde toestand zou ontwaken. Erica liet haar blik naar de bovenverdieping glijden, terwijl ze de troep op tafel begon op te ruimen. Maar het was stil. Anna werd maar zelden voor elf uur wakker en Erica liet haar slapen. Ze wist niet wat ze anders kon doen.

‘Ik wil vandaag niet naar de crèche,’ maakte Adrian bekend en hij trok een gezicht dat overduidelijk aangaf: ‘en probeer me maar eens te dwingen, als je kunt.’

‘Je gaat wel naar de crèche, Adrian,’ zei Emma en ze zette haar handen weer in haar zij. Erica onderbrak hen voordat er ruzie ontstond, en terwijl ze probeerde haar acht maanden oude dochter zo goed en zo kwaad als het ging schoon te maken, zei ze: ‘Emma, trek je jas en schoenen aan. Adrian, ik ben vandaag veel te moe om deze discussie

te voeren. Je gaat samen met Emma naar de crèche en daar kan niet over worden onderhandeld.'

Adrian deed zijn mond open om te protesteren, maar iets in de blik van zijn tante zei hem dat hij er deze ochtend waarschijnlijk beter aan deed te gehoorzamen, en met ongebruikelijke volgzzaamheid liep hij naar de gang.

'Goed zo, trek nu je schoenen maar aan.' Erica pakte Adrians gym schoenen, maar hij schudde heftig zijn hoofd.

'Ik kan het niet, je moet me helpen.'

'Dat kun je best, op de crèche trek je ook zelf je schoenen aan.'

'Nee, ik kan het niet. Ik ben klein,' voegde hij er voor de zekerheid aan toe.

Erica zuchtte en zette Maja neer, die al begon te kruipen voordat haar handen en knieën de grond hadden geraakt. Ze was al heel vroeg gaan kruipen en inmiddels was ze een echte meester op dat gebied.

'Maja, blijf hier, meisje,' zei Erica, terwijl ze probeerde Adrians schoenen aan te krijgen. Maja verkoos het dringende verzoek te negeren en ging vrolijk op ontdekkingsreis. Erica voelde hoe het zweet over haar rug en onder haar oksels begon te stromen.

'Ik kan Maja wel halen,' zei Emma gediensstig en toen Erica niet antwoordde, vatte ze dat op als een aansporing. Hijgend kwam ze terug met Maja, die als een onwillig katje in haar armen spartelde. Erica zag dat het gezicht van haar dochter de rode kleur kreeg die gewoonlijk waarschuwde dat er een enorm gebrul op komst was, en ze haastte zich haar uit Emma's armen te pakken. Toen duwde ze de kinderen voor zich uit de deur uit naar de auto. O, wat haatte ze deze ochtenden.

'Hup, de auto in, we hebben haast. We zijn weer laat en jullie weten wat juf Ewa daarvan vindt.'

'Dat vindt ze niet leuk,' zei Emma en ze schudde bezorgd haar hoofd.

'Nee, dat vindt ze inderdaad niet leuk,' zei Erica, terwijl ze Maja vastmaakte in het kinderstoeltje.

'Ik wil voorin zitten,' verklaarde Adrian. Hij kruiste boos zijn armen voor zijn borst en maakte zich klaar voor de strijd. Maar nu was Erica's geduld op.

‘Ga in je stoel zitten,’ brulde ze en ze voelde een zekere voldoening toen ze zag hoe hij bijna in zijn kinderstoel vloog. Emma ging achterin op haar verhoogde kussen in het midden zitten en deed zelf de gordel om. Met enigszins te heftige bewegingen maakte Erica Adrian vast, maar ze stopte toen ze plotseling een kleine kinderhand op haar wang voelde.

‘Ik hou heeeeel veel van je,’ zei Adrian en hij deed zijn best zo lief mogelijk te kijken. Onmiskkenbaar een poging om haar te paaien, maar het werkte elke keer. Erica voelde hoe haar hart zwol en ze boog zich voorover om hem een dikke zoen te geven.

Voordat ze achteruit de oprit afreed, keek ze met een ongeruste blik naar Anna’s slaapkamerraam. Maar het rolgordijn was nog niet omhooggetrokken.

Jonna legde haar voorhoofd tegen het koele raam van de bus en keek naar het langsglijdende landschap. Ze raakte vervuld van de grote onverschilligheid. Zoals altijd. Ze trok de mouwen van haar trui naar beneden zodat ze haar handen helemaal bedekten. In de loop van de jaren was dat een dwangmatige handeling geworden. Ze vroeg zich af wat ze hier deed. Hoe was ze hier terechtgekomen? Waarom was het zo fascinerend om haar dagelijkse leven te volgen? Jonna begreep het niet. Een beschadigd, vreemd, eenzaam meisje dat zichzelf sneed. Maar misschien was dat juist de reden dat de kijkers op haar waren blijven stemmen toen ze in het *Big Brother*-huis woonde, week na week. Omdat er zoveel andere meisjes als zij in het hele land waren. Meisjes die zich hongerig in haar herkenden, als ze steeds weer werd geconfronteerd met de andere deelnemers, als ze huilend in de badkamer zat en met een scheermesje haar onderarmen kapotsneed, als ze zoveel onmacht en wanhoop uitstraalde dat de anderen bij haar weglieden alsof ze besmet was met hondsdolheid. Misschien juist daarom.

‘God, wat spannend! Dat we echt nog een keer de kans hebben gekregen!’ Jonna hoorde de ademloze verwachting in Barbies stem, maar weigerde erop te reageren. Alleen haar naam al maakte haar misselijk. Maar de kranten waren er gek op. *Big Brother*-Barbie deed het heel goed op de aanplakbiljetten van de kranten. Maar haar ech-

te naam was Lillemor Persson. Dat had een van de avondkranten ontdekt. Ze hadden ook oude foto's van haar gevonden, uit de tijd dat ze een spichtig, klein, bruinharig meisje met een veel te grote bril was, die in niets leek op de met siliconen volgespoten blonde seksbom van nu. Jonna had hartelijk gelachen toen ze de foto's zag. Ze hadden een exemplaar van de krant in het huis gekregen. Maar Barbie had gehuild. Daarna had ze de krant verbrand.

'Kijk eens wat veel mensen!' Barbie wees opgewonden naar een menigte die op de plek stond waarnaar de bus kennelijk op weg was. 'Snap je wel, Jonna, ze zijn hier allemaal voor ons, voor ons, snap je wel?' Ze kon bijna niet stilzitten en Jonna keek haar minachtend aan. Toen deed ze de oortjes van haar mp3-speler in en sloot haar ogen.

Patrik liep langzaam om de auto heen. Die was van een steile helling gereden en uiteindelijk tegen een boom tot stilstand gekomen. De voorkant was behoorlijk beschadigd, maar verder was de auto intact. Hij had waarschijnlijk niet heel hard gereden.

'De bestuurder lijkt op het stuur te zijn gevallen. Volgens mij is dat de doodsoorzaak,' zei Hanna, die gehurkt bij het voorportier zat.

'Ik vind dat we dat aan de patholoog-anatoom moeten overlaten,' zei Patrik en hij merkte dat zijn stem scherper klonk dan hij had bedoeld. 'Ik bedoel alleen dat...'

'Het geeft niet,' zei Hanna en ze zwaaide afwerend met haar hand. 'Dat was een domme opmerking van mij. Ik zal me in de toekomst beperken tot observeren en geen conclusies trekken – voorlopig in elk geval,' voegde ze eraan toe.

Patrik maakte zijn rondje om de auto af en hurkte naast Hanna neer. Het portier aan de bestuurderskant stond wijd open en het slachtoffer zat er nog, nog steeds in de gordel, maar met het hoofd op het stuur. Er was bloed over het gezicht gestroomd en een deel was op de vloer gedrupt.

Plotseling hoorden ze een van de technici foto's maken van de plaats van het ongeluk.

'Zitten we in de weg?' vroeg Patrik, terwijl hij zich omdraaide.

'Nee hoor, we hebben de meeste foto's die we nodig hebben al ge-